

Vlaams
Parlement

vergadering **C92**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 23 januari 2020

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneckhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de stress bij gezinnen naar aanleiding van de inschrijvingsperiode voor jeugdvakantiekampen en de zoektocht naar monitoren – 808 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneckhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over projectsubsidies rond participatie, met name in het domein Jeugd – 871 (2019-2020)	10
VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de door de VUB en UGent uitgevoerde bevraging over de VRT – 849 (2019-2020)	15

**VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneekhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de stress bij gezinnen naar aanleiding van de inschrijvingsperiode voor jeugdvakantiekampen en de zoektocht naar monitoren
– 808 (2019-2020)**

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Goedemorgen, minister. Ik dacht, ik verander de scope van de week een beetje, want ik zal het over wat andere, maar uiteraard niet minder belangrijke thema's hebben. Hier liggen zeer veel mensen en gezinnen van wakker. Misschien uzelf ook. Het is voor mij in elk geval herkenbaar. Ik weet dat ook andere collega's dit herkennen.

We zijn januari. Veel ouders beginnen vooruit te kijken naar de zomermaanden en hoe ze de negen weken vakantie, die fantastische maanden juli en augustus, zullen doorkomen op een fijne en kwalitatieve manier. Vooral de combinatie van werk en gezin blijkt daarbij wel een uitdaging.

In dat opzicht was er de voorbije weken aandacht voor het feit dat 11 januari een belangrijke dag is. Die dag beginnen bij Kazou de inschrijvingen voor de zomerkampen. Die kampen zijn felbegeerd, want ze zijn uiteraard enorm de moeite om mee te maken. Vorig jaar was al na enkele uren drie kwart van het aanbod van de ruim 900 kampen volzet. Op één dag boekten ruim 30.000 kinderen en jongeren hun Kazoukamp, twee derde van de totale capaciteit. Vooral de eerste week van juli en de laatste week van augustus, niet toevallig weken waarin de meeste ouders aan het werk zijn, is het een strijd om binnen te raken. De vergelijking werd gemaakt met de jacht op tickets voor Tomorrowland. Meestal zijn het niet meer de ouders die de tickets voor Tomorrowland boeken – kinderen kunnen dat zelf –, maar het lijkt er toch op.

Dezelfde problematiek blijkt te spelen bij andere aanbieders van kampen: lokale initiatieven, sportclubs, zowel privaat en particulier als het publieke aanbod door de lokale overheden. Al het vakantieaanbod lijkt heel snel vol te lopen. We zien al enkele jaren dat deze dynamiek alleen maar groter wordt.

In veel gezinnen zorgt het voor de nodige stress. Aan de ene kant is er de druk van de kinderen om deel te kunnen nemen aan het tofste aanbod, uiteraard samen met hun vrienden en vriendinnetjes, aan de andere kant is het een grote uitdaging voor de ouders, omdat de wachtrij en de manier van inschrijven ervoor zorgen dat ouders stilaan een hele methodiek ontwikkelen om zich daar doorheen te werken. Dat gaat dan over de juiste top drie voorbereiden, ervoor zorgen dat ze de nodige gegevens binnen handbereik hebben en zich omringen met allerlei laptops, tablets en smartphones om tegelijkertijd allerlei kanalen uit te testen. Uiteraard is onze bezorgdheid daarbij dat niet iedereen al die mogelijkheden heeft. Niet alle ouders, specifiek alleenstaande ouders en ouders in kwetsbare posities, kunnen zich binnen het juiste tijdslot vrijmaken om bij de eersten te zijn. Niet zelden zijn dat net diezelfde ouders die specifieke nood hebben aan extra opvang tijdens de zomervakantie.

Kazou geeft aan zijn aanbod niet te kunnen uitbreiden, zelfs al zou het dat willen, omdat er voldoende monitoren nodig zijn om de kampen te begeleiden. En dan is Kazou, met zijn typische aanbod van avontuurlijke buitenlandse kampen, voor monitoren nog extra aantrekkelijk. Wij weten uit verhalen dat het bijvoorbeeld bij de gemeentelijke speelpleinwerking of bij de reguliere jeugdwerkorganisaties vaak moeilijk is om te concurreren met dergelijke spelers en ook moeilijk is om het juiste

aantal monitoren te blijven vinden. Dat geldt voor het zondag- of weekendaanbod, maar uiteraard ook voor het kampenaanbod.

Een laatste dynamiek die ik wil aanstippen, is de bezorgdheid dat dat kampenaanbod op termijn helemaal herleid zou worden tot een antwoord op de opvangproblematiek, terwijl de kampen initieel natuurlijk een heel andere bedoeling hebben, namelijk een kwalitatief vrijetijdsaanbod te zijn voor de jongeren en de jeugd. Met dit belangrijke aandachtspunt moeten we hier toch ook omgaan.

Minister, hoe kijkt u naar het fenomeen van de vakantiekampenstress?

Welke conclusies trekt u hieruit voor uw jeugdbeleid?

Erkent u het probleem dat niet elke ouder – en dus niet elk kind – gelijke kansen heeft bij dat inschrijven? Op welke manier kunnen we dat remediëren en welke rol zullen het beleid en u daarbij spelen?

Zijn er nog voldoende jongeren die zich engageren om monitor te worden? Hoe wilt u hen daartoe blijven motiveren?

Hebt u weet van een concurrentieslag tussen de diverse aanbieders van kampen om monitoren binnen te halen? Vaak kijkt men uit naar dezelfde profielen. Hoe kijkt u daarnaar en wat wilt u daaraan doen?

Hoe zult u garanderen dat het vakantieaanbod niet herleid wordt tot enkel opvangaanbod, maar ook zijn brede maatschappelijke en recreatieve opdracht op een goede manier kan blijven vervullen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel, mijnheer Vaneeckhout. Ik ben blij dat er mensen zijn die weten dat ik niet alleen minister van Media ben en die ook aandacht hebben voor andere belangrijke dingen.

Net zoals u ken ik het fenomeen. Bij ons thuis zijn we ook ervaringsdeskundigen. Het is een jaarlijks terugkerend gegeven, zeker voor de zomervakantie, maar ook voor andere schoolvakanties. Ik ben helemaal akkoord met het uitgangspunt van uw vraag, maar ik breng wel graag de nuance aan dat die vakantiekampenstress zich vaak concentreert in bepaalde regio's en bij bepaalde organisaties. Het is bij de meer bekende organisaties – u hebt er ook naar verwezen – zoals Kazou dat specifieke vakanties onmiddellijk volgeboekt zijn. Dat wil niet zeggen dat er nergens anders een aanbod is. Het is belangrijk om dat breed aanbod ook bekend te maken, want er zijn heel veel organisaties en er is een divers aanbod.

De organisaties zijn zich daar zelf ook van bewust. Ze denken na over het moment waarop ze de boekingen online laten starten en ze proberen dat ook zo transparant mogelijk aan de ouders te communiceren. Dat doen ze ook voor de wijze waarop de boekingen moeten verlopen, want ook op dat vlak is het heel belangrijk dat organisaties ouders goed informeren en drempels wegwerken. Ik weet dat men daar vanuit de sector al op inzet en ik moedig dat uiteraard aan.

Er is een interessant initiatief dat vanuit de Vlaamse overheid wordt betoelaagd, maar dat weinig bekend is, bij ouders noch bij organisaties, en dat is www.kampzoeker.be. Ik weet niet of u dat kent – ik heb het zelf moeten opzoeken –, maar op die site maakt u de link tussen vraag en aanbod, waarbij u een trefwoord, bijvoorbeeld 'kookkamp', de provincie of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de periode en de leeftijd kunt invullen. Er zijn al een aantal aanbieders die deze site gebruiken, maar er staan ook heel wat aanbieders niet op, omdat ze die niet kennen. Ik denk eigenlijk dat ook de meeste ouders de site niet kennen. Ik moet toegeven

dat ik, voor ik uw vraag had bestudeerd, collega, de site ook niet kende. Ik denk dat er op dat vlak nog wel wat werk te doen is en we kunnen er allemaal aan bijdragen om dat initiatief, Kampzoeker.be, verder te ondersteunen. Het is een initiatief dat vanuit de vzw publiq komt en ook wordt betoelaagd door de Vlaamse overheid vanuit het Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM).

Dit is natuurlijk een probleem dat voornamelijk op het niveau van de organisatie dient te worden aangepakt; ik kan dat vanuit het beleid enkel ondersteunen. Vanuit het jeugdbeleid ondersteunen we organisaties en initiatieven door in te zetten op verschillende en aanvullende subsidielijnen en -niveaus. Dat resulteert in een uitgebreid en divers aanbod. Ik blijf daarnaast uiteraard ook inzetten op het ondersteunen van jeugdkampen door jeugdbewegingen en jeugdorganisaties door middel van de jeugdwerkinfrastructuur.

Wat uw vraag over gelijke kansen betreft, is het me niet helemaal duidelijk waar u op doelt. Ik kan me er iets bij voorstellen, maar het aanbod staat natuurlijk open voor iedereen. Men heeft een gelijkwaardige start, er is een divers jeugdwerklandschap en dat richt zich ook tot diverse doelgroepen. Er zijn ook specifieke initiatieven. Ik geef u het voorbeeld van BIZON, een organisatie die werkt voor de doelgroep van kinderen en jongeren van 7 tot 21 jaar in een maatschappelijk kwetsbare situatie. Dat zijn belangrijke initiatieven.

Ik kan me inbeelden dat u ook verwijst naar kennis die ongelijk verdeeld is, maar misschien is het niet slecht om daar dadelijk nog even op in te gaan. Daar kan ik me iets bij voorstellen, misschien ook op het vlak van de prijzen. Het gaat soms over dure kampen. In die zin geef ik een pluim aan onze klassieke jeugdbewegingen, die de kampen tegen zeer bescheiden prijzen organiseren dankzij het vrijwilligerswerk van duizenden jonge mensen.

En dan kom ik tot uw vraag over het engagement om monitor te worden. Structureel erkende en gesubsidieerde jeugdverenigingen kunnen een erkenning aanvragen om kadervormingstrajecten te organiseren. Als ze bepaalde competenties hebben verworven, kunnen jongeren een attest van animator, hoofdanimator of instructeur in het jeugdwerk krijgen. Het aantal attesten varieert van jaar tot jaar. De recentste cijfers die ik heb, gaan over 2018. Toen werden 6233 attesten uitgereikt. In 2017 waren dat er 5683. Het gemiddelde voor de periode van 2000 tot 2018 bedraagt 6590. Het resultaat van 2018 ligt dus lager dan het gemiddelde en bedraagt ongeveer 95 procent van het gemiddelde. Dat is dus een lichte daling, maar er zijn toch nog heel wat jonge mensen die gemotiveerd zijn.

In mijn beleidsnota heb ik al aangegeven dat ik het grondig wil onderzoeken om het aantrekkelijker te maken. In dat verband plan ik twee initiatieven. Ten eerste zal ik voorstellen doen, op decretaal vlak en ook op vlak van het besluit over de kadervorming, om de procedures te vereenvoudigen – dat is ook de vraag van de jeugdsector om iets te doen aan wat zij 'regulitis' noemen – zonder te raken aan de kwaliteit van de vorming. Ten tweede zal ik aan de Vlaamse Jeugdraad een advies vragen over hoe we de jeugdsector kunnen ondersteunen om nieuwe vrijwilligers aan te trekken. Dat zijn de twee zaken die op stapel staan om dit verder te blijven ondersteunen en om ervoor te zorgen dat er misschien nog meer jongeren dit kunnen volgend dan nu al het geval is.

Rond de monitoring en de concurrentieslag heb ik momenteel geen informatie dat er spanningen zouden zijn tussen organisaties. Ik wijs erop dat een jongere die een attest behaalde, kan kiezen en zich bij alle organisaties als monitor kan engageren.

De vereniging die het traject opzet, is verantwoordelijk voor het hele traject: cursus, stage en evaluatiemoment. Alle trajecten worden online geplaatst op www.mijnkadervorming.be, zodat jongeren het aanbod kunnen raadplegen en

vergelijken. De competentieprofielen zijn generiek, zodat de jongere die een attest heeft behaald, bij elke vereniging aan de slag kan, ongeacht bij welke vereniging hij actief was op het moment dat hij het kadervormingstraject volgde.

De link met opvang is pertinent. We zeggen vaak dat het Vlaams jeugdwerk het strafste ter wereld is. Als je kijkt naar de 33 miljoen euro die we in het jeugdwerk investeren, dan is de output daarvan immens, ook als je het puur economisch zou beschouwen vanuit opvangperspectief. Ik vind dat dat ook wel eens mag worden gezegd. Als je het hele jeugdwerk en het vrijetijdsaanbod van het jeugdwerk zou organiseren via betalende opvang, dan zou de maatschappelijke kost daarvan gigantisch zijn. Als ik tijd zou hebben, zou ik er graag eens een studie aan wijden, maar dat zal voor een ander leven zijn. Als er academici zijn die dit horen en dit zouden willen doen, graag dan. Ik heb wel geen middelen om dit te financieren. In tijden van besparingen zou het raar zijn dat ik studies bestel om aan te tonen hoe goed het geld is besteed. Dat zou een beetje raar zijn.

De Vlaamse overheid erkent in het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid en ook het decreet Bovenlokaal Jeugdwerk een groot aantal verenigingen die tijdens vakantieperiodes een vrijetijdsaanbod organiseren voor kinderen en jongeren. Een belangrijke taak is ook om kadervormingstrajecten te organiseren. Jeugdwerk wordt daarin gedefinieerd als "sociaal-cultureel werk op basis van niet-commerciële doelen voor of door de jeugd van 3 tot en met 30 jaar, in de vrije tijd, onder educatieve begeleiding en ter bevordering van de algemene en integrale ontwikkeling van de jeugd die daaraan deelneemt op vrijwillige basis." Zowel bij de erkenning als bij het toezicht gaat ons departement natuurlijk na of verenigingen daaraan voldoen, wat toch een belangrijke garantie zou moeten zijn.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat we inhoudelijk ongeveer op dezelfde lijn zitten. Misschien moet u de gelijke kansen en de bezorgdheid daarrond nog even verduidelijken.

In mijn vraag vandaag ging het specifiek over het inschrijvingsbeleid. Het gaat dan vooral over de toegankelijkheid om in te schrijven via elektronische platformen. Uit mijn ervaring in de gemeente weet ik dat het voor sommigen niet altijd evident is. Hoe kijkt u daarnaar? Ziet u eventueel nog extra samenwerking mogelijk met Sociale Huizen, OCMW's, lokale jeugddiensten of Huizen van het Kind, die eventueel een rol kunnen spelen om ouders die moeilijker die weg vinden en die kampzoeker.be misschien nog niet kennen, te begeleiden?

De meesten hier leken het nog niet te kennen. Ik moet zeggen dat ik er ooit al eens van gehoord had, maar niet wist dat het hiermee samenhangt. Als we het hier nog niet kennen, vrees ik dat er extern nog wel wat werk is. Hoe ziet u de rol van lokale besturen die vaak ook medeaanbieders zijn van een deel van het vakantieaanbod, om zaken op te nemen? Ze worden vaak met diezelfde problematieken geconfronteerd.

Als er inschrijvingsproblemen zijn gaat het over het aanbod, maar eigenlijk gaat het over de brede werking van het jeugdwerk.

Ik ben blij dat u schetst dat de monitorenwerving niet evident is. U bent wellicht van plan om het te doen, maar voor een aantal dingen hebben we een versnelling nodig. Ten eerste is er concurrentie tussen betaald en volledig initieel vrijwilligerswerk, het klassieke jeugdwerk zonder vergoeding voor de monitoren. Voor speelpleinwerking bijvoorbeeld wordt er wel een dagvergoeding gegeven aan monitoren. Hoe gaan we daarmee om? Dat zijn vaak mensen die zoeken naar hetzelfde publiek. Hoe bekijkt u dat? Hoe zorgen we ervoor dat het ene niet het slachtoffer wordt van het succes van het andere?

Ten tweede krijg ik signalen uit de sector van begeleiders zelf. De zesduizend attesten die uitgereikt werden in 2009 zijn maar het topje van de ijsberg. Er zijn heel veel mensen die niet in het formele traject van kadervorming stappen, maar wel begeleider zijn in allerlei vormen van vakantie- en vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren. Ik hoor dat ze door de ouders vaak bekeken worden als pure opvang. Hoe zorgen we voor die maatschappelijke erkenning? Misschien moeten we daar meer publiciteit rond maken.

Ik hoor ook klachten over regulitis. Er zijn veel administratieve lasten. Ik ben al dertig jaar, van mijn vier jaar tot nu, betrokken bij het jeugdwerk. De verhalen van dertig jaar geleden tegenover die van nu tonen aan dat we op het gebied van kwaliteit echt goede stappen hebben gezet. Aan de andere kant is er veel administratief werk bij gekomen. Kunnen we geen inspanning doen om dat snel af te bouwen? Dat zijn de vragen waarmee ik blijf worstelen.

Ik breng nog een nuance aan: in bepaalde regio's hebben de aanbieders van Kazou meer problemen dan in andere. Ik kom uit een kleine gemeente waar ik schepen van Jeugd was en waar toch een gelijkaardige problematiek speelde op lokaal vlak. Ik weet niet in welke mate er gemonitord wordt wat de problemen zijn. Hoeveel mensen staan er in de zomer op wachtlijsten, die noodgedwongen andere types van activiteiten moeten zoeken, omdat ze niet terechtkunnen op de plaats die ze zouden willen?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Ik kan als ervaringsdeskundige niet anders dan ook even aan te sluiten. Het probleem is gekend bij veel mensen.

Ik wil nog een andere insteek gebruiken. Ik ben ook schepen geweest, van Jeugd en Kinderopvang. Wij stelden inderdaad ook vast dat de plaatsen in de buitenschoolse kinderopvang, opengesteld om middernacht, tegen de ochtend al volzet waren voor de zomervakantie. Mensen schreven zich eerst in om zeker te zijn van opvang om dan pas te kijken of er nog kampen waren om te doen. Achteraf vergaten ze dan om zich terug uit te schrijven, waardoor die plaatsen vrij waren in de vakantie. Dat zijn problemen.

De heer Vaneekhout zegt terecht dat het niet alleen opvang mag zijn, het moet meer zijn. Het opvangprobleem is natuurlijk wel heel reëel. Het is belangrijk dat u als minister van Jeugd heel vaak goed overlegt met de kinderopvangsector en met uw collega van Welzijn, minister Beke. Is er zo'n overleg? Is dat op geregelde tijdstippen?

Het decreet op de buitenschoolse kinderopvang zal toch moeten worden uitgerold in deze legislatuur. Het is belangrijk dat daaraan budgetten worden gekoppeld. In dat kader lijkt het mij goed dat u en ook de ministers van Sport en van Cultuur op geregelde tijdstippen samen gaan zitten om dat op een goede manier te laten verlopen. De overlap tussen jeugdkampen en kinderopvang is echt heel groot. Het zou goed zijn als dat op een goede manier gecoördineerd wordt.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik ben ook gewezen schepen van Jeugd, in Leuven. Dat is intussen al een poos geleden, maar dit is inderdaad geen nieuw fenomeen. Wij hebben toen ook heel veel inspanningen gedaan, net als andere steden en gemeenten, om een goed uitgewerkt vakantieaanbod te hebben voor de kinderen en jongeren in de stad. Lokale besturen doen daar zeer veel.

Toen mijn kinderen de leeftijd hadden van die van u, minister, moesten wij ook aanschuiven, nog fysiek. Ik heb dan op een bepaald moment gezorgd voor koffie

en croissants omdat het niet meer te doen was. Gelukkig zijn we na verloop van tijd kunnen overschakelen op een online tool en ging het allemaal wat vlotter. Er is dus al een kwaliteitsverbetering, zoals collega Vaneeckhout terecht zei. Door de jaren heen is er gelukkig al veel veranderd voor de ouders, maar de kampen zitten nog altijd snel vol.

Er zijn niettemin nog wel altijd plaatsen vrij, zelfs in de vakantie. Kampzoeker.be is er gekomen op vraag van mevrouw Rombouts in de vorige legislatuur, waarna minister Gatz de opdracht heeft gegeven aan publiq om dat uit te werken. Wij vinden dat een heel goede site. Daar staat bijvoorbeeld een stappenplan op voor ouders, waardoor ze ook rekening kunnen houden met het kind. Er zit een participatief luik in met de vraag of de ouders al aan het kind hebben gevraagd of het wel een kamp wil met overnachting enzovoort. Ik vind die site zeer goed opgesteld. Dat mogen we ook wel eens zeggen. Daar moeten zich zoveel mogelijk organisaties bij aansluiten.

Minister, u zegt dat we er met z'n allen maar voor moeten zorgen dat Kampzoeker.be bekender wordt. Als ik het goed heb begrepen, kende u dit ook niet. Het kan toch ook niet zo moeilijk zijn voor publiq om een grote facebookcampagne op te zetten naar alle ouders met kinderen. Dat vraagt toch niet de grote sommen. Ik denk dat dit redelijk gericht kan gebeuren naar jonge ouders toe. We mogen er best trots op zijn dat deze website in de vorige periode tot stand is gekomen.

Ik wil het nog even hebben over 'Iedereen Verdient Vakantie', toerisme voor mensen die anders niet gemakkelijk met vakantie gaan. Ook van daaruit zijn er inspanningen gedaan.

Het kan altijd beter, maar er is toch ook al heel veel gebeurd. Dat wilde ik toch even benadrukken.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Toen ik de vraag initieel las, moet ik toegeven dat ik een tikkeltje geërgerd raakte. Neen, ik zal het anders zeggen. Ik ben eigenlijk heel erg opgelucht door de manier waarop de heer Vaneeckhout de vraag vandaag heeft gebracht. Toen ik de vraag las, vond ik het kort door de bocht om een organisatie die kampen inricht en zorgt voor de opvang van jongeren, weg te zetten als een luxewerkgever, terwijl zij ook moeite hebben om vrijwilligers te zoeken. Ik ben dus heel erg blij dat dit anders gecommuniceerd is vandaag. Dat is ook terecht. Het is evenzeer zeer genuanceerd gebracht dat het louter wordt gezien als een oplossing voor kinderopvang.

Ik kan me aansluiten bij de bezorgdheden en zeker bij die laatste. Het mag niet vervallen tot gewoon kinderopvang. De vrijwilligers in Vlaanderen steken er meer dan tijd genoeg in om niet enkel in een aanbod en opvang te voorzien, maar om daar ook een educatief element aan toe te voegen en om daar heel wat in te steken waar kinderen en jongeren beter van worden. Daar mag aandacht voor zijn.

Wanneer aangegeven wordt dat dit vooral een probleem is dat bij de ouders ligt, dat zij niet zien welk werk daar achter steekt en dat heel wat monitoren en vrijwilligers dit doen, om door te groeien naar jobs waarin ze bezig zijn met de jeugd, dan mogen we er meer op inzetten om mensen daarin tegen te spreken.

Ik heb tijdens bespreking van de beleidsnota al gevraagd naar de evaluatie van die jeugdkampen. Die zou in februari beschikbaar zijn. We zijn nog geen februari, maar misschien hebt u er wel een zicht op of die timing aangehouden kan worden en wanneer er met die aanbevelingen aan de slag kan worden gegaan.

Kampzoeker.be is nog niet zo bekend. Als het hier nog niet bekend is, dan is dat een teken aan de wand dat we er iets aan moeten doen. Wordt daar op ingezet?

Gaan we daar vanuit het beleid mee aan de slag om dit verder te verspreiden? Ik vind het een goede zaak dat parlementsleden dit binnen hun netwerk al verspreiden, maar het lijkt me nuttig om dit groter aan te pakken.

Dan kom ik nog even terug op het zoeken naar vrijwilligers. Als lid van een organisatie waarbij vrijwilligers nota bene zelf betalen om mee te mogen gaan op kamp, erken ik het probleem zeer zeker. Gisteren is nog even aangehaald dat het steeds moeilijker is om lokale jeugdleden te vullen. Misschien kan dit worden opengetrokken en kan er gekeken worden bij de verschillende organisaties hoe er gemakkelijker en overkoepelend naar vrijwilligers kan worden gezocht.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega's, dank u wel voor de bijkomende vragen en de suggesties, we gaan dat zeker meenemen.

Ik zal beginnen met de link met de buitenschoolse kinderopvang, collega Anaf. Daarrond is er effectief al uitgebreid overleg geweest met het kabinet van minister Beke. Ik denk dat het zeer complementair kan zijn met het jeugdwerk, omdat de buitenschoolse kinderopvang uiteraard maar één element is en er uitgegaan wordt van de rechten van het kind en het belang van het kind. Dat is in elk geval een aandachtspunt vanuit ons kabinet. Ik denk dat er daartussen dus goede kruisverbanden kunnen zijn. Sport en Cultuur zijn natuurlijk ook relevant. Daar hebben we nog niet die contacten gehad in dit dossier, maar we zullen zeker ook bekijken om dat te doen.

Er zijn heel wat vragen geweest over de manier waarop dit het beste wordt georganiseerd en bekendgemaakt. Daar is dan toch weer een link met de bevoegdheid Media: het gaat voor een stukje ook over digitale platformen, over het aanbod. Kampzoeker.be is een zeer mooie website. We moeten misschien ook nadenken over andere vormen dan websites, apps en dergelijke meer. We moeten er ook voor zorgen dat alle types ouders van alle gezindten en sociaal-economische achtergronden daar ook toegang tot hebben. Daar is het beleid rond mediawijsheid en digitale geletterdheid belangrijk. Het overschrijdt natuurlijk dit thema, maar het is belangrijk dat iedereen weet hoe dit soort zaken gebruikt moeten worden. Het kan ons ook helpen om dit verder te doen. Ik denk dat de lokale besturen daar ook een rol in kunnen spelen, dat men in Sociale Huizen en administraties mensen daar ook naartoe kan leiden. Dat is natuurlijk veel breder dan deze thematiek, maar de toegang tot digitale platformen is daar ook belangrijk. Uiteraard kunnen we ook de bureaucratie, de administratieve problemen voor de organisaties zelf – zoals gezegd, door de sector 'regulitis' genoemd – aanpakken. Zeker op het vlak van kadervorming zullen we dat ook doen, maar we kunnen ook nog breder bekijken of er zaken mogelijk zijn.

De concurrentie tussen het volledig gratis vrijwilligerswerk en het vrijwilligerswerk met een kleine vergoeding is inderdaad reëel, maar ik denk dat veel jongeren hun keuze daar niet van laten afhangen. Dat is een gekende problematiek in de sector waarop niet onmiddellijk duidelijke antwoorden mogelijk zijn, maar het is effectief een aandachtspunt.

De vraag is ook gesteld of we zicht hebben op de wachtlijsten. Vandaag hebben we daar geen geïntegreerde benadering van.

De bekendheid van Kampzoeker.be wil ik graag eens bekijken. Ik moet zeggen dat ik de site zelf nog maar even ken. We gaan dus bekijken of we daar iets voor kunnen doen. Het is inderdaad heel belangrijk om ervoor te zorgen dat alle ouders daar toegang toe hebben en dat de organisaties hun initiatieven er ook op zetten. Als ik het zo bekijk, zijn er al heel wat die het gebruiken, maar zijn er ook nog een

substantieel aantal initiatieven die de weg ernaartoe nog niet gevonden hebben. We gaan daar dus zeker verder mee aan de slag.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Eerst en vooral, collega Perdaens, u hoeft niet meteen geërgerd te zijn door mijn vragen. Vaak zijn die zeer goed bedoeld, zoals u intussen waarschijnlijk al ontdekt hebt. Maar ze komen ook uit contacten met de sector, onder andere met Kazou, dat toch een aantal dingen aangekaart heeft en het belangrijk acht dat er in deze commissie ook over die uitdagingen gepraat wordt.

Ik wil nog afsluiten met een paar pleidooien. Het eerste is een pleidooi om weer naar het jeugdwerk te kijken zoals het initieel is ontstaan, vanuit een emanciperende rol, niet vanuit een opvanginitiatief. Uiteraard zijn het geïntegreerde debatten met opvangproblemen enzovoort, maar de initiële instelling van die kampen is toch echt om jonge mensen een zalige tijd te geven en er sterkere jongeren en kinderen uit te laten komen. Men moet vooral die zaken centraal stellen en pas in tweede lijn nagaan op welke manier dat mee een antwoord kan geven op de opvangproblematiek. Die twee mogen niet omgewisseld worden.

Wat de wachtlijsten betreft, denk ik dat het interessant is om te proberen daar voor een stuk zicht op te krijgen, misschien eens in overleg te gaan met de lokale besturen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) enzovoort, om te weten hoe groot de problematiek is.

Ik wil toch een pleidooi houden om echt consequenter door te denken over die regulitis. Ik zal een klein toegepast voorbeeld geven van wat een jeugdbeweging twintig jaar geleden niet hoefde te doen, maar nu wel moet doen. Wie op kamp gaat, moet dat initiatief registreren op de website Kampzoeker.be, zodat mensen kunnen terugvinden dat die jeugdbeweging op kamp gaat. Dat is een voorbeeld van de vele zaken die er op twintig jaar tijd zijn bij gekomen en die nu van jeugdwerkorganisaties worden verwacht. Ik trek niet in twijfel dat de website Kampzoeker.be een fantastisch initiatief is, maar we moeten wel steeds de reflex hebben te denken aan wat die voor vrijwilligersorganisaties betekent. Hoewel het iets kleins is, betekent het opnieuw dat de hoofdleder, groepsleider of voorzitter er die vijf minuten moet bij nemen. In verband met alle goede initiatieven die we nemen, moeten we altijd de reflex hebben om de blik op de vrijwilligers te houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneeckhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over projectsubsidies rond participatie, met name in het domein Jeugd – 871 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, het is een boeiende week, maar enkele weken geleden was het ook boeiend. U hebt alvast een boeiende job en dat is ook al iets. Ik wil het debat niet opnieuw voeren. Het is niet mijn bedoeling dat hier opnieuw te doen, maar ik ben sinds de commissievergadering van 9 januari 2020 wel bezorgd.

Tijdens die vergadering heeft mevrouw Segers de minister-president geïnterpelleerd over de drastische beslissing met betrekking tot de subsidielijn voor participatieprojecten. Die beslissingen is, nota bene op kerstavond, koudweg binnengevallen.

Er werd aangegeven dat er voor een aantal organisaties geen nieuwe ronde zou komen. Dat was in die periode toch wel een beetje cynisch.

De beslissing is wat ze is, maar ik heb vragen over de manier waarop ze tot stand is gekomen. Ik vind dit relevant omdat het voor mij fundamenteel gaat om het geïntegreerd jeugdwerk en om uw positie daarin. De participatieprojecten vallen immers niet puur onder het beleidsdomein Cultuur, maar vallen evenzeer onder de vleugels van de minister van Sport en de minister van Jeugd.

Mijn mond is tijdens die commissievergadering wat opengevallen. De minister-president ging toen kort door de bocht. Er is over de afschaffing van de subsidielijn geen voorafgaand overleg met u geweest. U bent zelfs niet op de hoogte gebracht. Er is blijkbaar een poging gedaan om met de kabinetschef Jeugd te bellen, maar dat overleg is misgelopen. Dat was niet de bedoeling en dat zou eventueel nog worden rechtgezet.

Dit is al een interpretatieverschil. Voor mij betekent een overleg met de minister niet dat achteraf telefonisch wordt meegedeeld dat iets is beslist. Het lijkt me logisch dat er een gesprek komt en dat er een grondige analyse en evaluatie gebeurt, voor de beslissing wordt genomen.

Minister, ik stel me een aantal vragen over uw rol als coördinerend minister voor het jeugdbeleid. Ik heb uit de beleidsnota en uw eigen antwoorden altijd afgeleid dat dit u na aan het hart ligt en dat u die rol binnen de Vlaamse Regering op die manier wilt spelen. Hoe voelt u zich als coördinerend minister, nu u in verband met deze beslissing niet vooraf bent geconsulteerd of geïnformeerd? Is er ondertussen overleg met de minister-president geweest?

Zijn er bijsturingen in verband met de wijze waarin u in de toekomst zult werken?

Staat u achter de beslissing de subsidielijn af te schaffen?

Hebt u over deze beslissing ondertussen contact gehad met de betrokken organisaties die dossiers voorbereidden of die hier in het verleden een beroep op deden? Hoe gaan zij met deze informatie om?

Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat de doelstelling van de subsidielijn, namelijk de participatie van jongeren, kan worden verzekerd of verhoogd?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Vaneeckhout, de timing van de communicatie en de manier waarop is gecommuniceerd, was inderdaad ongelukkig. Ik herinner me zeer goed dat ik op kerstavond, vlak voor de feestdis, allerhande berichten op sociale media heb gekregen, onder meer van u. Ik moet zeggen dat ik even verbaasd was als u. Ik was effectief niet op de hoogte. De minister-president heeft die beslissing na overleg met zijn administratie genomen. Hij heeft in de commissie weergegeven hoe dat is verlopen. Overleg met mij was effectief gepland, uiteraard op voorhand en niet na de beslissing, maar dat is misgelopen. Hij heeft verklaard dat het zeker de bedoeling is om dat recht te zetten. Volgens mij verklaart de snelheid waarmee de Vlaamse Regering in die periode moest werken waarom dit niet goed is verlopen.

Ik sluit me graag aan bij de stelling van minister-president Jambon, de minister van Cultuur, dat de waarde of de maatschappelijke relevantie van de projecten niet in vraag wordt gesteld. Ik engageer me om samen met hem en met de minister van Sport, minister Weyts, op zoek te gaan naar manieren om de aandacht voor kansengroepen te versterken. We hebben intussen ook al de nodige contacten gehad. Heel concreet was hieraan op woensdag 8 januari 2020 al een interkabinettenwerkgroep

(IKW) gewijd, mede ook op onze vraag. Medewerkers en adviseurs van de verschillende kabinetten waren daarbij aanwezig, uiteraard ook de mensen van mijn eigen kabinet. Mijn mensen waren zodanig betrokken bij de zaak dat ze zelfs met twee zijn gegaan, vanuit de bevoegdheid Brussel en vanuit de bevoegdheid Jeugd. Het is inderdaad iets wat bij mij en bij ons zeer sterk leeft en we zullen samen blijven zoeken naar mogelijke oplossingen.

Wat mijn bevoegdheid Jeugd betreft – want het is natuurlijk iets transversaals –, zijn er vijf organisaties die linken vertonen met mijn beleidsdomein en die op dinsdag 24 december 2019 ook die bewuste e-mail hebben gehad met de melding dat er geen nieuwe subsidieronde kwam. Met enkele daarvan is er ook al contact geweest.

Als ik alleen naar mijn bevoegdheid Jeugd kijk, is het stimuleren van de participatie van kinderen en jongeren voor mij natuurlijk een heel belangrijk aandachtspunt. Het gaat uiteindelijk over wat we het recht op jeugdwerk hebben genoemd, namelijk dat alle kinderen, alle jongeren toegang krijgen tot dat jeugdwerk. We hebben het daar in de beleidsnota uitgebreid over gehad. Er zijn heel wat beleidsinitiatieven om de participatie van kinderen en jongeren te verhogen. Er zijn ook een aantal specifieke initiatieven ter ondersteuning daarvan genomen, ik denk bijvoorbeeld aan het decreet Bovenlokaal Jeugdwerk, waarin de participatie van kinderen en jongeren een van de beoordelingscriteria voor de ingediende dossieraanvragen is. Datzelfde decreet focust zich ook op bijzondere doelgroepen door subsidies aan onder andere geprofessionaliseerd jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en bovenlokaal jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap. In die projecten werd in 2019 een budget van 1.308.150 euro geïnvesteerd. In het decreet Vlaams Jeugdbeleid kunnen ook initiatieven die vernieuwend werken rond participatie, binnen de projectlijn rond experimenteel jeugdwerk, gehonoreerd worden. We hebben die eind vorig jaar ook een impuls gegeven met extra middelen die toen zijn vrijgekomen. Net voor de kerstvakantie hebben we 650.000 euro geïnvesteerd in projecten rond experimenteel jeugdwerk die ook bijdragen aan deze doelstelling.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik hoop dat er eerst en vooral toch wat lessen uit dit incident getrokken worden. We zullen de volgende maanden waarschijnlijk toch nog van gedachten wisselen, onder andere over de prioriteiten in het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP). Dat zal waarschijnlijk over domeinen gaan die niet alleen onder uw bevoegdheid vallen; daar ga ik van uit of daar hoop ik toch stiekem op. U beschouwt zichzelf als coördinerend minister voor het jeugdbeleid. Ik denk dat dat een terechte titel is en dat wij u ook in die ambitie zullen steunen. We hebben hier de voorbije tijd al vaak van gedachten over gewisseld. Dan is het natuurlijk wel een belangrijke les dat het echt problematisch is, als men u niet betreft bij fundamentele beslissingen die impact hebben op het jeugdbeleid. U mag het mij niet kwalijk nemen, maar de snelheid van werken vind ik tegenover de hele sector totaal geen excuus om te verantwoorden dat dit niet gebeurd is. Er is hierover geen overleg geweest met u en er is vooraf ook geen overleg geweest met de betrokken organisaties. Er is eigenlijk geoordeeld zonder enige vorm van ernstige evaluatie, zonder enige vorm van ernstig gesprek en zelfs zonder betrokkenheid van onder andere een van de bevoegde ministers hierin. Ook de minister voor Sport is blijkbaar pas achteraf telefonisch geïnformeerd: 'Dit is de beslissing die we genomen hebben.' Ik denk echt dat snelheid van beleid en de krachtadigheid van de Vlaamse Regering geen excuus mogen zijn om het op een amateuristische manier te doen.

Ten tweede hebben we de voorbije maanden heel wat debatten gehad over financiële beslissingen die voor 2020 moesten worden genomen. Dat excuus is nu wel

definitief voorbij. We zitten nu in een normaal jaar waarin we normaal kunnen besturen. Ik hoop echt dat dergelijke zaken zich niet herhalen.

Ten derde, u hebt met een aantal organisaties contact gehad over de impact van deze beslissing en wat de eventuele gevolgen zijn. Wat was de feedback van deze organisaties? Ik kan er mij iets bij voorstellen, maar wat was hun feedback? Zullen al die organisaties onder het decreet Bovenlokaal Jeugdwerk kunnen vallen? Komen de organisaties die vaak zeer kleinschalige, lokale en innovatieve projecten hebben die net het verschil maken voor een heel specifieke doelgroep op een heel specifieke plek, hiervoor in aanmerking? Het ene is niet per se het antwoord op het andere. Ik wil hierover heel graag duidelijkheid. Wat is de concrete operationele afspraak die er binnen de regering is om in het vervolg met zulke zaken om te gaan? Hoe zorgen we ervoor dat er echt een geïntegreerd jeugdbeleid wordt gevoerd dat al die kinder- en jongerenrechten – in de brede zin van het woord – kan blijven bewaken en kan uitvoeren in de komende jaren, wat mij de ambitie van deze Vlaamse Regering leek?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Minister, u promoot terecht het label 'Kindvriendelijke steden en gemeenten'. Het is de bedoeling om uit de koker van het jeugdbeleid te treden en over alle beleidsdomeinen heen als schepen van Jeugd die rol op te nemen in de verschillende beleidsdomeinen. We kunnen er lang bij stilstaan, maar het is belangrijk om er lessen uit te trekken en na te gaan hoe in die andere beleidsdomeinen de reflex rond het jeugdbeleid kan worden ingevoerd. Ik ben zelf een koele minnaar van een extra toets zoals een kindertoets. Ik heb bij de Vlaamse overheid gewerkt. We hebben eens een analyse gemaakt over hoe die toetsen, onder andere de lokalebesturentoets, worden ingevuld. Er waren besluiten bij die een gigantische impact hadden op lokale besturen, maar volgens de lokalebesturentoets was er dan geen impact op de lokale bestuurders. Dat gaat niet werken. Het zal alleen maar werken als je op voorhand echt wordt betrokken bij de opmaak van beleid en bij beslissingen zoals deze. Hier is de link heel duidelijk, maar lukt het blijkbaar momenteel nog niet. Maar goed, laat ons inderdaad vooruitkijken.

Minister, mijn vraag is gelijkaardig aan die van collega Vaneeckhout. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat het kindvriendelijke beleid binnen de Vlaamse Regering en de Vlaamse overheid beter ingang kan vinden zodat men effectief naar een jeugdbeleid gaat over de verschillende beleidsdomeinen heen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik dank u voor de bijkomende vragen.

Ik denk dat we het uitgangspunt delen, namelijk dat naast het jeugdwerk in de strikte zin van het woord – mijn eigen beleidsdomein – het kinderrechtenbeleid transversaal aanwezig moet zijn, zeker bij de lokale besturen, maar ook bij de Vlaamse overheid. Deze casus was geen voorbeeld van hoe we moeten werken. Ik denk dat we het daarover eens zijn.

Ik zal misschien eerst wat verduidelijking en feedback geven over wat we hebben gehoord van de organisaties. Natuurlijk vinden zij het niet fijn dat zij op deze subsidielijne geen middelen konden krijgen. De vragen die we kregen, waren eigenlijk wel constructief, in de zin dat men vooral verduidelijking wilde krijgen over waarop ze wel konden rekenen. De minister-president heeft in de commissie ook uitvoerig toelichting gegeven bij de initiatieven die hij wel blijft ondersteunen. Er zijn een aantal structurele initiatieven die ook toegankelijk zijn. De vraag of men in aanmerking komt, hangt natuurlijk af van initiatief tot initiatief. Ik kan daar niet in algemene termen op antwoorden. Ons kabinet staat ter beschikking van

initiatieven die daarover vragen hebben. Ze doen dat nu al en ze kunnen dat uiteraard blijven doen.

Wat de afspraken binnen de Vlaamse Regering betreft: het gaat hier over een transversale subsidielijns die een impact heeft op het jeugdbeleid. Uiteraard is het zo – en dat heeft de minister-president ook gezegd in de commissie – dat het evident is dat er moet worden afgesproken met de bevoegde ministers Weyts en mezelf en dat dat in de toekomst zal gebeuren. Zo heb ik het begrepen.

Daarnaast heb ik ook een aantal instrumenten om het transversaal beleid waar te maken. De kindtoets, de JoKER-toets (jongeren- en kindeffectrapportage) zal worden geactualiseerd. Collega Anaf, ik ben het met u eens dat we moeten opletten dat het geen puur ambtelijk iets wordt dat enkel leidt tot meer papiergebruik. Los van de vraag hoe het ambtelijk is georganiseerd, denk ik wel dat het nuttig is dat de collega's bij de beslissingen die ze nemen, consequent in hun achterhoofd houden wat de impact is op kinderen en jongeren.

Collega Vaneekhout heeft ernaar verwezen, het JKP zal natuurlijk een belangrijk plan zijn om die kruisverbanden te leggen. Het gaat bijna nooit enkel over mijn eigen beleidsdomeinen; diverse andere domeinen zijn daarbij betrokken. Ik ben bezig met de finalisatie van die plannen. We zullen daarover op korte termijn binnen de regering afstemmen en dan met jullie het debat aangaan.

Het is belangrijk voor de Vlaamse overheid wat wij doen, maar ook voor de lokale besturen kan het een aantal richtsnoeren bieden om hun transversaal beleid inzake kinderrechten en het belang van kinderen en jongeren te versterken.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, ik beloof dat ik hierop, als het zich niet herhaalt, niet zal terugkomen.

Het is wel belangrijk dat we alle lessen formuleren die moeten worden geformuleerd. Voor ons is de allerbelangrijkste les – puur inhoudelijk – dat er geen garantie is dat een aantal waardevolle initiatieven nog in aanmerking zullen komen binnen de bestaande subsidielijns voor ondersteuning. Een aantal initiatieven die cruciaal zijn voor innovatie binnen de sector en voor kwetsbare jongeren, zullen niet langer worden betoelaagd. Daarmee hebben we op lange termijn een gigantisch verlies in deze sector.

Een tweede grote les is dat dit het gevolg is van een overhaaste beslissing zonder overleg met de politieke verantwoordelijken en zonder voorafgaand overleg met de sector. Wat mij betreft, is dit met een veel te beperkte kennis van zaken door de voorgedijminister, namelijk minister-president Jambon, gebeurd.

Drie, ik doe een oproep. Ik heb u de afgelopen dagen leren kennen als een minister die stevig in zijn schoenen staat en duidelijk weet hoe hij beleid wil voeren, hoe hij als minister zijn rol wil spelen. Of wij het daar altijd mee eens zijn of niet, dat is iets anders. Maar u wordt vandaag in de pers geroemd als de jonge minister die niet opzijaat als er iets aankomt. Ik hoop en vraag dat u dat ook doet binnen de Vlaamse Regering, en dat u heel duidelijk die jeugdkaart blijft trekken. Want ik vrees – dat is uit alles aan te voelen – dat dit helaas niet bij al uw collega-ministers doorgedrongen is zoals bij u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de door de VUB en UGent uitgevoerde bevraging over de VRT – 849 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Sloomans heeft het woord.

Klaas Sloomans (Vlaams Belang): Ook onze vraag is goed bedoeld, mijnheer Vaneeckhout, zoals altijd.

We vernamen in de pers dat een onderzoek van de VUB en UGent onder coördinatie van professor Tim Raats werd uitgevoerd waarbij 146 partners van de openbare omroep werden bevragingd over waar het met de openbare omroep naartoe moet.

Toen ik de vraag indiende op 10 januari was ik nog niet in het bezit van dat rapport. Intussen is het ons bezorgd door de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), waardoor een deel van mijn vragen een beetje achterhaald is.

Toch een aantal bemerkingen, minister. Uit de conclusie van het rapport van de VUB en UGent van professor Raats blijkt dat er meer aandacht moet zijn voor cultuur en muziek, dat de VRT moet meewerken aan een Vlaamse Netflix, iets waar nota bene – en u weet dat – Peter Claes serieuze stappen in aan het ondernemen was. Maar er wordt ook geconcludeerd, minister, dat buiten de burens er eigenlijk geen enkele stakeholder wakker ligt van de Vlaamse identiteit. In de pers concludeert onderzoeker Raats ook dat het tot nadenken stemt “dat geen van de 146 bevragingden het over die Vlaamse identiteit heeft”.

Verder in het rapport lezen we dat een belangrijk deel van het politieke, ideologische spectrum, met name de Vlaams-nationalisten van de N-VA, het Vlaams Belang en onder andere de Vlaamse Volksbeweging, de vragenlijst niet heeft ingevuld.

Ik heb even op ons hoofdkwartier navraag gedaan. Ik ben zelf woordvoerder van de partij, tot gisteren toch. Alles kwam normaal gezien bij mij terecht. Ik heb mijn mailbox erop nagekeken en op het hoofdkwartier navraag gedaan of die vragenlijst is binnengekomen. Het antwoord was negatief. Het kan zijn dat een medewerker zijn werk slecht heeft gedaan. Ik zou daar bijna bij zeggen: ‘Excusez-moi, mea culpa.’ Ware het niet dat er verderop in het rapport staat – ik heb het gisterenavond laat nog gelezen – dat de noodzakelijke stakeholders zeker en vast wel zijn betrokken en dat er bij non-respons telefonisch contact is opgenomen om zich zo te verzekeren van hun deelname. Wel, ik weet niet hoe het bij de vrienden van de N-VA zit, maar wij hebben geen telefoontje gekregen. Is dat toeval of geen toeval, ik weet het niet, maar wat wel opvalt, is dat sp.a, Groen en CD&V blijkbaar wel hebben deelgenomen aan het onderzoek. Dat impliceert trouwens dat CD&V ook niet heeft aangegeven dat zij de Vlaamse identiteit een belangrijk punt vindt, iets waarvan Wilfried Vandaele gisteren terecht heeft aangegeven dat het al decennia-lang in het Mediadecreet staat.

Minister, concreet komt het erop neer dat meer dan de helft van de Vlaamse kiezers, vertegenwoordigd door het Vlaams Belang en de N-VA, maar ook – en dat moet ook gezegd – door de PVDA en Open Vld, bij een peiperduur onderzoek niet zijn betrokken of dat er alleszins niet veel moeite is gedaan om hen erbij te betrekken. Minister, u hebt een academische achtergrond en zult dus begrijpen dat elke onderzoeker weet dat de kwaliteit van zijn onderzoeksresultaten staat of valt met de kwaliteit van zijn steekproef. Het is dus uit den boze om zware conclusies

te trekken wanneer een zeer belangrijk deel van het politieke spectrum, van het bevolkingsaandeel, niet is opgenomen in het onderzoek.

Minister, hoeveel heeft dit in onze ogen twijfelachtig onderzoek aan de belastingbetaler gekost? Het is een initiatief van de VRT. Hoeveel heeft het gekost? Hoeveel belang hecht u aan dit onderzoek en welke concrete beleidsimpact heeft dit document? In welke mate zal deze, zoals gezegd twijfelachtige, onderzoeksbevraging doorwegen in het kader van de onderhandelingen voor de beheersovereenkomst?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Slootmans, het Mediadecreet bepaalt enkele elementen waarmee rekening moet worden gehouden in het kader van de totstandkoming van een nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. Naast het Mediadecreet is de omzetting van de Europese richtlijnen een van de belangrijkste activiteiten in deze commissie, samen met de hoorzittingen die er worden georganiseerd. Een van deze elementen is de publieke bevraging die door de Sectorraad Media moet worden uitgevoerd met het oog op het formuleren van een advies, conform artikel 20 van het Mediadecreet.

Het Mediadecreet bepaalt wat de opzet is van deze publieke bevraging, namelijk een bevraging over de omvang van de openbareomroepopdracht en de invulling ervan tijdens de nieuwe beheersovereenkomst, rekening houdend met bijvoorbeeld belangrijke evoluties in de mediamarkt. Daarnaast bepaalt het Mediadecreet ook dat er een beroep moet worden gedaan op wetenschappelijke experts voor de begeleiding van deze bevraging.

Net zoals ter voorbereiding van de vorige beheersovereenkomsten werd een overheidsopdracht uitgeschreven voor deze stakeholderbevraging. Deze studies werden gefinancierd met middelen van de administratie, die ook inhoudelijke en logistieke ondersteuning heeft voorzien bij het opmaken, het uitschrijven van het bestek, het jureren en het opvolgen van de studie.

Wat de bevroegde partners betreft, blijkt dat de selectie van de stakeholders die gecontacteerd werden, gebeurde door de onderzoekers van de stakeholderbevraging zelf. De voorgaande stakeholderbevraging uit 2015 was een belangrijk vertrekpunt voor de selectie van deze partners. De lijst van partners werd geactualiseerd, rekening houdend met het veranderende medialandschap. Zowel de lijst van stakeholders die input hebben geleverd als de lijst van stakeholders die hiertoe waren uitgenodigd, zijn integraal opgenomen in het onderzoeksrapport.

Mijnheer Slootmans, ik begrijp dat uw partij niet heeft geantwoord. Ik begrijp wel dat er een uitnodiging is verstuurd. Waar het verkeerd is gelopen, kan ik moeilijk beoordelen. Ik verwijs naar pagina 41 van het rapport, waarop staat dat er "gepoogd is om een zo exhaustief mogelijke weergave te geven van standpunten over de VRT. Maar aangezien de lijst van deelgenomen stakeholders niet volledig exhaustief is, kunnen bepaalde meningen ondergewaardeerd zijn. Zo merken we dat stakeholders die zich aan de rechterkant van het politieke spectrum bevinden en stakeholders die zich positioneren rond de ideologisch communautaire breuklijn niet deelnamen." Ik vind dat op zich jammer. Ik zou het goed vinden dat alle strekkingen antwoorden. Als dit in de toekomst beter kan, zeer graag. Ik stel wel vast dat men de poging heeft gedaan. We moeten misschien met hen ook eens bekijken waar het is misgelopen. Ik vermoed dat daar geen kwader trouw is, maar dat er misschien een mail is verloren gegaan of dergelijke.

Ik kan weinig zeggen over de conclusies inzake de verslaggeving in de pers.

Wat de vraag over Vlaamse identiteit betreft, staat daarover in het rapport op pagina 52 en 53: "Vlaamse identiteit wordt – op deBuren na – weinig door stakeholders

genoemd als prioriteit voor de publieke omroep. Wordt het Vlaamse karakter genoemd, dan is dat vooral in verband met het belang van een kwaliteitsvol lokaal aanbod, en aandacht voor taal en toegankelijkheid van een Nederlandstalig aanbod voor een breed publiek. Aandacht voor identiteit wordt ook vaak genoemd in samenhang met diversiteit, het representeren van een eigentijdse hybride identiteit met Vlaanderen in al zijn facetten en diverse gemeenschappen.”

Op pagina 91 staat verder: “Wat Vlaamse identiteit betreft, kwam dit slechts in heel beperkte mate aan bod in de bevraging en nagenoeg steeds in samenhang met ‘Vlaamse identiteit in al haar verscheidenheid’. Waar Vlaamse identiteit wel werd genoemd, was dit (met uitzondering van organisaties als deBuren) vanuit een marktreflex (ondersteuning van sterke lokale Vlaamse content).” Dat is uiteraard ook een prioriteit voor deze Vlaamse Regering. “Aandacht voor taal vormt wel een heel belangrijke pijler, onder meer voor deBuren, maar ook vanuit een engagement het aanbod van VRT zo toegankelijk mogelijk te maken voor alle Vlamingen.”

Welke conclusies trek ik uit deze bevraging? Zoals reeds eerder gezegd, is deze bevraging uitgevoerd met een specifiek doel dat opgenomen is in het Mediadecreet. De bevraging en het rapport moeten als grondstof dienen voor het advies van de Sectorraad Media in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst. Het is dus in de eerste plaats aan de Sectorraad Media om conclusies te trekken uit de bevraging. Dat zal ook uitgebreid in deze commissie aan bod komen. Het spreekt voor zich dat ik kennis genomen heb van dit rapport en ik zal het met veel interesse verder bekijken om een algemeen beeld te vormen over wat de stakeholders over de VRT denken. Ik zal het advies van de Sectorraad Media afwachten om de onderhandelingen over de beheersovereenkomst met de VRT met een open geest verder te zetten met het vernieuwde management, zoals het de afgelopen dagen vorm heeft gekregen. Ik hou in elk geval ook rekening met de opmerkingen die ik hier hoor. Ik begrijp dat het element ‘Vlaamse identiteit’ voldoende aandacht moet genieten. Dat is ook voor deze Vlaamse Regering een absoluut belangrijk punt.

In het Mediadecreet en in de vorige beheersovereenkomst werd dit overigens onderschreven. De VRT is daar vandaag al dag in dag uit mee bezig: identiteit in al zijn verscheidenheid, gaande van onze Vlaamse cultuur, die ook internationaal en open is gericht, over kwaliteitsvolle ontspanning en sport tot solidariteitsinitiatieven zoals De Warmste Week. Dat moet allemaal worden meegenomen in de open Vlaamse identiteit.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Minister, u hebt de meeste vragen beantwoord. Ondanks het representativiteitsprobleem van het onderzoek begrijp ik dat er toch conclusies aan verbonden worden in het kader van de beheersovereenkomst.

Gisteren zag ik het rapport van de bevraging bij de Vlaming. Enerzijds is er de stakeholdersbevraging en anderzijds de bevraging bij de Vlaming. Daarin zijn ongelooflijk grote verschillen te zien, wat toch wel iets zegt over de feeling van bepaalde stakeholders met de samenleving.

Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag hoeveel dit onderzoek heeft gekost. Ik ben wel al blij dat u mij antwoordt, want ik ben dat niet meer gewoon. Als er dan een antwoord komt, krijg ik ook graag de informatie waarnaar ik gevraagd heb. Ik neem aan dat u mij dit nog zult bezorgen. *(Opmerkingen van minister Benjamin Dalle)*

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik vind het een zeer terecht antwoord. Ik zie u lachen. *(Opmerkingen van Klaas Slootmans)*

Zowel de stakeholderbevraging als de publieksbevraging dienen natuurlijk in de eerste plaats voor de SARC om haar advies voor de nieuwe beheersovereenkomst uit te brengen. Het is niet in de eerste plaats gericht aan de minister. Zowel de stakeholderbevraging als de publieksbevraging die zopas is vrijgegeven, bevatten zeer waardevolle informatie. De resultaten zijn waardevol, maar het is nu aan de SARC om daarover een advies te formuleren.

Voorzitter, ik weet dat het nu geen regeling van de werkzaamheden is, maar misschien moeten we dit soort vragen, die we perfect kunnen stellen in de geplande hoorzittingen, opsparen tot dan – de SARC komt naar hier. Als er organisaties al met standpunten komen of met zaken die echt met de nieuwe beheersovereenkomst te maken hebben – dat wil niet zeggen dat we op basis van de oude beheersovereenkomst geen vragen meer kunnen stellen als er zich in het medialandschap of op de VRT bepaalde zaken afspelen –, kunnen we dan niet afspreken om die te stellen op de hoorzittingen? Het vervelende is dat de minister niet bij de hoorzittingen aanwezig is.

Maar dit moeten we echt wel aan de SARC vragen. Wat doen jullie hiermee? Het advies gaat nog komen en anders lopen we vooruit op de feiten en nemen we onszelf ook niet meer au sérieux. De minister kan hier nu ook niet veel over zeggen. Over de centen wel, maar daarover heeft collega Van de Wauwer zopas een schriftelijke vraag gesteld. Ik heb de cijfers. Ik weet niet of de minister ze intussen ook heeft, maar het is aan u om te antwoorden. Ondertussen zijn ze wel gekend.

Ik wil het hierbij houden. Ik heb geen vragen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik wil me graag aansluiten bij collega Brouwers. Ik denk dat de minister heel correct heeft geantwoord op deze vraag. Het is ook niet de eerste keer dat een stakeholderbevraging is uitgevoerd, ook bij de vorige beheersovereenkomst is die uitgevoerd door mijn collega Tim Raats en de collega's van Gent.

Ik voel me persoonlijk aangesproken want het zijn echt uitstekende academici die in alle wetenschappelijke onafhankelijkheid dit onderzoek uitvoeren. Als u het hebt over 'bedenklijke onderzoekers', dan vind ik dat bijzonder grof ten opzichte van de collega's Communicatiewetenschappen in de UGent en de VUB. Zowel de stakeholderbevraging als de publieksbevraging zullen een voortreffelijke input leveren voor het opmaken van het parlementaire werk en de voorstellen die wij gaan doen in aanloop naar de beheersovereenkomst.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): De N-VA heeft de uitnodiging voor de stakeholderbevraging gekregen en er positief op geantwoord, maar dan moet er iets fout zijn gelopen. Een medewerker heeft gisteren een aantal telefoons gedaan om het te checken en na te gaan, maar het is dus ergens onderweg fout gelopen. Het is dus geen complot of wat dan ook, er is positief geantwoord. Ik wou dit even zeggen om alle misverstanden uit de weg te ruimen.

Die bevraging heeft haar plaats in het traject richting beheersovereenkomst. Ik vind het ook niet erg om externe organisaties te horen, al kunnen we die misschien niet allemaal naar hier uitnodigen.

Uit de bevraging komen weinig verrassende vragen. Men zegt dat er in het regeerakkoord weinig weerklank is. Op basis van dit vind ik het toch een wat overdreven conclusie, maar we zullen het er later over hebben. Toen de startnota werd gepubliceerd, is er heel wat heibel gemaakt over identiteit en de Vlaamse eigenheid en de cultuur en Bokrijk en het belfort en Tijn Uilenspiegel. Ik trek het

een beetje op flessen, maar dan zie je toch dat ongeveer twee derde van de Vlamingen het eens is met de stelling dat de VRT aandacht moet hebben voor Vlaamse geschiedenis, tradities en gebruiken. Kijk eens aan, het is zelfs meer dan tijdens de vorige bevraging.

Het is allemaal mee te nemen voor het verdere traject naar een beheersovereenkomst, maar ik wou dit toch even meegeven.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Segers, ik onderschrijf uw stelling dat de rol van de SARC effectief belangrijk is. Het departement zal natuurlijk geen studies financieren die niet van hoge academische kwaliteit zijn. In die zin is het belangrijk op te merken dat het om een degelijk onderzoek gaat.

Mijnheer Slotmans, ik kan uw vraag over de financiering beantwoorden. Voor de stakeholdersbevraging gaat het om een bedrag van 69.000 euro en voor de publieksbevraging gaat het om een bedrag van 52.000 euro. Dat zijn de bedragen van de betoelaging daarvoor. Daar krijgen we wel een interessant rapport voor. De SARC verwerkt dit rapport, dat nuttig kan zijn om de beheersovereenkomst op te stellen. We houden ook rekening met wie heeft geantwoord en de wijze waarop dat is gebeurd. We trachten uiteraard ook rekening te houden met de inzichten van de Vlaamse Regering, deze commissie en het Vlaams Parlement. Dat spreekt voor zich.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.